

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi sairausvakuutuslain ja toimeentulotuesta annetun lain 7 b §:n väliaikaisesta muuttamisesta

Asia

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi sairausvakuutuslain ja toimeentulotuesta annetun lain 7 b §:n väliaikaisesta muuttamisesta (HE 36/2025 vp).

Valiokuntakäsittely

Valiokunnan mietintö: Sosiaali- ja terveystieteiden valiokunta (StVM 10/2025 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

sairausvakuutuslain väliaikaisesta muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan väliaikaisesti sairausvakuutuslain (1224/2004) 15 luvun 9 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 890/2006, sekä
lisätään lakiin väliaikaisesti uusi 3 a luku seuraavasti:

3 a luku

Hoito- ja tutkimuskorvaukset 65 vuotta täyttäneille

1 §

Korvattavuuden periaatteet

Vakuutetulle, joka on täyttänyt 65 vuotta, korvataan yleislääketieteen alaan kuuluva lääkärin suorittama tutkimus mahdollisen sairauden toteamiseksi tai hoidon määrittelemiseksi ja lääkärin antama hoito sekä lääkärin määräämät ikäryhmään kuuluvien vakuutettujen tutkimiseen tarvittavat keskeisimmät laboratorio- ja kuvantamistutkimukset.

Eduskunnan vastaus EV 77/2025 vp

Lääkäripalkkion korvauksen maksamisen edellytyksenä on, että tutkimuksen on suorittanut tai hoidon on antanut henkilö, jolla on oikeus harjoittaa Suomessa lääkärin tai erikoislääkärin ammattia laillistettuna ammattihenkilönä.

Lääkärin määräämä 1 momentissa tarkoitettu laboratorio- ja kuvantamistutkimus korvataan, jos toimenpiteen on tehnyt tässä laissa tarkoitettu muu terveydenhuollon ammattihenkilö ja laboratorio- ja kuvantamistutkimus on määrätty edellä 1 momentissa tarkoitettulla lääkärin vastaanotolla.

Korvauksen maksamisen edellytyksenä on, että yksityisen terveydenhuollon palveluntuottaja on tehnyt Kansaneläkelaitoksen kanssa sopimuksen tässä luvussa tarkoitettujen palveluiden tuottamisesta. Edellytyksenä sopimuksen tekemiselle on, että palveluntuottaja tekee Kansaneläkelaitoksen kanssa sopimuksen 15 luvun 9 §:ssä tarkoitettua suorakorvausmenettelystä.

Palveluntuottajan on sitouduttava tuottamaan 1 momentissa tarkoitettuja palveluja enintään Kansaneläkelaitoksen vahvistamilla enimmäishinnoilla. Palveluntuottaja ei saa periä palveluista poliklinikka- tai toimistomaksuja tai muita vastaavia maksuja. Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää tarkemmin siitä, mitä maksuja palveluntuottaja voi periä vakuutetulta 1 momentissa tarkoitetuista palveluista.

2 §

Oikeus korvaukseen

Vakuutetulla ei ole oikeutta tässä luvussa tarkoitettuun korvaukseen, jos 1 §:ssä tarkoitettua palvelusta on peritty poliklinikka- tai toimistomaksuja tai muita vastaavia maksuja tai enimmäishinnan ylittävä hinta.

Vakuutetulle voidaan maksaa 1 §:ssä tarkoitettu korvaus lääkärinpalkkiosta enintään kolmen lääkärin vastaanottokäynnin perusteella kalenterivuodessa. Lääkäripalkkion korvaus voidaan maksaa enintään yhdeltä vastaanottokäynniltä vuorokaudessa.

Vakuutetulle voidaan maksaa 1 §:ssä tarkoitettu korvaus laboratorio- ja kuvantamistutkimuksesta enintään kolmen lääkärin tekemän määräyksen perusteella kalenterivuodessa.

3 §

Lääkäripalkkiosta 65 vuotta täyttäneelle korvattava osuus

Vakuutetun omavastuuosuus lääkärin suorittamasta tutkimuksesta ja antamasta hoidosta on enintään sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain (734/1992) nojalla annetussa asetuksessa säädetyn kolmelta ensimmäiseltä käynniltä samassa terveyskeskuksessa kalenterivuoden aikana avosairaanhoidon lääkäripalveluista perittävän käyntimaksun suuruinen maksu.

Kustannuksista, jotka peritään lääkärin suorittamasta tutkimuksesta ja antamasta hoidosta, korvataan 5 §:n nojalla vahvistetun korvaustaksan määrä. Jos peritty palkkio on suurempi kuin korvauksen perusteeksi vahvistettu korvaustaksa, korvauksena suoritetaan korvaustaksan määrä. Peritty palkkio saa kuitenkin olla enintään 5 §:n nojalla vahvistetun enimmäishinnan suuruinen. Jos peritty palkkio on pienempi kuin korvauksen perusteeksi vahvistettu korvaustaksa, korvauksena suoritetaan perityn palkkion määrä.

Eduskunnan vastaus EV 77/2025 vp

4 §

Lääkärin 65 vuotta täyttäneelle määräämistä laboratorio- ja kuvantamistutkimuksesta korvattava osuus

Lääkärin samalla kerralla määräämien laboratorio- ja kuvantamistutkimusten kustannuksista korvataan 50 prosenttia tutkimusten ja näytteenoton korvausten perusteeksi vahvistetuista enimmäishinnoista.

Lääkärin samalla kerralla määräämän laboratorio- ja kuvantamistutkimuksen kustannuksista korvataan 5 §:n nojalla vahvistetun korvaustaksan määrä. Jos laboratorio- ja kuvantamistutkimuksesta peritty palkkio on suurempi kuin korvauksen perusteeksi vahvistettu korvaustaksa, korvauksena suoritetaan korvaustaksan määrä. Peritty palkkio saa kuitenkin olla enintään 5 §:n nojalla vahvistetun enimmäishinnan suuruinen. Jos peritty palkkio on pienempi kuin korvauksen perusteeksi vahvistettu korvaustaksa, korvauksena suoritetaan perityn palkkion määrä.

5 §

Lääkäripalkkion sekä laboratorio- ja kuvantamistutkimuksien enimmäishinnat ja korvaustaksat

Edellä 1 §:ssä tarkoitettujen lääkäripalkkion sekä lääkärin määräämien laboratorio- ja kuvantamistutkimuksien enimmäishintojen ja korvaustaksojen perusteista voidaan säätää tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

Enimmäishintojen ja korvaustaksojen perusteiden perusteella Kansaneläkelaitoksen on vahvistettava luettelo 1 §:n nojalla korvattavista lääkäripalkkioista, lääkärin määräämistä laboratorio- ja kuvantamistutkimuksista sekä niiden korvaustaksoista ja enimmäishinnoista.

Kansaneläkelaitoksen on 2 momentissa tarkoitettujen enimmäishintojen, korvaustaksojen ja luettelon vahvistamista valmistellessaan kuultava sosiaali- ja terveysministeriötä.

Edellä 2 momentissa tarkoitetun luettelon korvattavista lääkäripalkkioista sekä lääkärin määräämistä laboratorio- ja kuvantamistutkimuksista sekä niiden enimmäishinnoista ja korvaustaksoista on perustuttava tutkimus- tai hoitotoimenpiteen laatuun, sen vaatimaan työhön ja aiheuttamaan kustannukseen, korvattavan palvelun hoidolliseen arvoon ja korvauksiin käytettävissä oleviin varoihin.

6 §

Suhde 3 luvun mukaisiin hoidon ja tutkimuksen korvauksiin

Tässä luvussa tarkoitettujen korvausten lisäksi 65 vuotta täyttäneellä vakuutetulla on oikeus 3 luvussa tarkoitettuihin hoidon ja tutkimuksen korvauksiin. Vakuutetulle ei kuitenkaan makseta 3 luvun mukaisia korvauksia tässä luvussa tarkoitetuista palveluista.

Tämän luvun mukaisten korvausten lisäksi vakuutetulle korvataan tämän lain mukaisen etuuden hakemista varten tarvittavan lääkärintodistuksen tai -lausunnon hankkimisesta aiheutuneet kustannukset kuitenkin 3 luvussa säädetyn mukaisesti.

Eduskunnan vastaus EV 77/2025 vp

15 luku

Toimeenpanoa koskevat säännökset

9 §

Suorakorvausmenettely

Jos apteekki on perinyt vakuutetun lääkeostosta 5 luvun mukaisen korvauksen määrällä vähennetyn hinnan tai jos palvelujen tuottaja on perinyt vakuutetulta lääkärinpalkkion, hammaslääkärin palkkion tai tutkimuksen ja hoidon 3 tai 3 a luvun mukaisen korvauksen määrällä vähennetyn hinnan tai jos kuljetuspalvelujen tuottaja on perinyt vakuutetulta 4 luvun 7 §:n mukaisen omavastuusuuden matkan hinnasta, korvaus voidaan maksaa apteekille tai palvelujen tuottajalle sen tekemän tilityksen perusteella erikseen sovittavalla tavalla.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 ja on voimassa 31 päivään joulukuuta 2027. Vuonna 2025 vakuutetulle voidaan maksaa 3 a luvun 1 §:ssä tarkoitettu korvaus lääkärinpalkkiosta enintään kahden lääkärin vastaanottokäynnin perusteella kalenterivuodessa.

Laki

toimeentulotuesta annetun lain 7 b §:n väliaikaisesta muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään toimeentulotuesta annetun lain (1412/1997) 7 b §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 1023/2022 ja 847/2024, väliaikaisesti uusi 4 momentti seuraavasti:

7 b §

Terveys- ja huoltomenot ja muut menot

Henkilön, joka on täyttänyt 65 vuotta, muina perusmenoina otetaan lisäksi huomioon sairausvakuutuslain (1224/2004) 3 a luvun 1 §:ssä tarkoitettujen sairaanhoidon palveluiden omavastuusuudet.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 ja on voimassa 29 päivään helmikuuta 2028.

Eduskunnan vastaus EV 77/2025 vp

Helsingissä 18.6.2025

Eduskunnan puolesta

puhemies

pääsihteeri